

JAK NA INTERNET

eGovernment

Nic člověka neotráví tak spolehlivě, jako běhání po úřadech. Jen vystojí jednu frontu, čeká na něj další a mnohdy se ani nedostane na řadu. Tyto problémy však snad již brzy vezmou za své. I v České republice se totiž stále více dostává ke slovu elektronizace výkonu veřejné správy, tzv. eGovernment.

Co je vlastně eGovernment?

Účelem eGovernmentu je zlepšení fungování veřejné správy a jejího vztahu k veřejnosti s využitím informačních technologií. Slouží k výměnám informací s občany, soukromými organizacemi i jinými veřejnými institucemi a očekává se od něj také poskytování rychlých, dostupných a kvalitních informačních služeb. Měl by tak především usnadnit styk veřejnosti s úřady.

Nejčastěji zmiňované výhody elektronizace státní správy jsou tyto:

- snížení počtu pracovníků a snížení nákladů
- zrychlení a zjednodušení administrativních procesů
- vyšší spokojenost uživatelů služby a jejich větší pohodlí
- snížení chybovosti poskytnutých dat
- flexibilita (služba může být poskytnuta i mimo pracovní dobu instituce)

Tři pilíře eGovernmentu

Jednotné informace

Stát by měl informace od občanů, podnikatelů i firem získávat pouze jednou. Jednotlivé instituce by pak měly disponovat takovou komunikační infrastrukturou, která jim umožní tyto informace vzájemně sdílet. V rámci Evropské unie se užívá termín „princip jediné registrace“. Ministerstvo vnitra ČR tento princip trefně popsalo jako stav, kdy obíhají data, nikoli občané.

Od července 2012 v České republice fungují tzv. základní registry, které takovou infrastrukturu zajišťují. Jedná se o:

- registr obyvatel (občané ČR a cizinci s povolením k pobytu)
- registr osob (fyzické a právnické osoby a orgány veřejné moci)
- registr územní identifikace a nemovitostí (adresy, parcely a budovy)
- registr práv a povinností (informace pro řízení přístupu k ostatním registrům)

Komunikaci mezi registry a jednotlivými orgány státní správy a samosprávy pak zajišťuje Informační systém základních registrů (ISZR).

Kontaktní místo

Občané by měli mít k dispozici pouze jedno kontaktní místo, které by mělo vyřídit vše potřebné. V zahraničí se tento koncept nazývá „one stop shop“. V České republice je elektronická brána do

JAK NA INTERNET

veřejné správy provozována Portálem veřené správy (www.portal.gov.cz). Kromě toho, že zpřístupňuje všechny zveřejňované a veřejně přístupné informace veřejné správy, zajišťuje i elektronickou komunikaci s veřejnými orgány přes datové schránky a síť kontaktních míst Czech POINT (Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál).

Proaktivní přístup

Státní správa by měla maximum administrativní činnosti za občana zařídit sama a bez nutnosti jeho přímé účasti. Občan by v případě požadavku úřadu o údaje vztahující se k jeho osobě měl být informován, případně by jejich předání měl sám iniciovat - povolit jednomu úřadu získat informace, které spadají do kompetence úřadu jiného.

Jsou naše osobní údaje v bezpečí?

eGovernment přes své nesporné výhody ale přináší i několik důležitých otázek. Jednou z nich je například ochrana osobních údajů, resp. způsob identifikace fyzických osob. Ten by měl být maximálně jednoznačný (unikátní identifikátor pro každou jednotlivou fyzickou osobu) a nezneužitelný.

Identifikátor občana je ve většině států Evropy postaven na datu narození (u nás je to dobře známé rodné číslo). Potvrdit identitu umožňuje také elektronický podpis, problémem však je, že ani on nepostačuje pro jednoznačnou identifikaci osoby. Sám o sobě by tedy pro účel identifikace osoby sloužit neměl. Definitivní usnadnění a zpřesnění identifikace se proto očekává od nově zaváděných elektronických identifikačních karet (elektronických občanek), které budou plně respektovat evropské a národní právo pro ochranu osobních údajů.

